

**Către:
Guvernul României**

**În atenția
Domnului Prim-Ministru Ion Marcel CIOLACU**

**Spre știință
Domnului Ministru Marcel Ioan BOLOȘ**

Ref.: Proiectul Legii privind unele măsuri fiscal bugetare pentru asigurarea sustenabilității financiare a României pe termen lung

**Stimate Domnule Prim-Ministru,
Stimate Domnule Ministru,**

Ținând cont de proiectul de Lege privind unele măsuri fiscal bugetare pentru asigurarea sustenabilității financiare a României pe termen lung, Colegiul Medicilor Stomatologi din România, în calitate de organism profesional cu responsabilități delegate de autoritatea de stat în domeniul autorizării, controlului și supravegherii profesiei de medic stomatolog ca profesie liberală, de practică publică autorizată, raportat la prevederile art. 512 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, republicată, cu modificările și completările ulterioare, denumită în continuare Legea nr. 95/2006, republicată, vă aduce la cunoștință observațiile corpului profesional cu privire la preconizatele modificări ale cadrului legislativ actual cuprinse în proiectul actului normativ de natură a afecta în mod deosebit formele de exercitare a profesiei de medic stomatolog prin creșterea nejustificată și total inechitabilă a obligațiilor fiscale datorate de medicii stomatologi, în condițiile în care:

- 1) exercitarea profesiei de medic stomatolog se realizează în diverse forme și modalități de exercitare a profesiei, în calitate de salariat, persoană fizică independentă¹ sau în cadrul cabinetelor medicale cu sau fără personalitate juridică, furnizoare de servicii publice de asistență medicală umană preventivă, curativă, de recuperare și de urgență² respectiv:
 - a) cabinete fără personalitate juridică (cabinete individuale, inclusiv grupate sau asociate și societăți medicale³), precum și cele constituite în cadrul altor entități (organizații nonprofit, fundații și asociații cu activități medicale, asociațiile profesionale, cultele religioase și lăcașele de cult religios⁴);
 - b) cabinete organizate în cadrul unităților medico-sanitare cu personalitate juridică, care se înființează potrivit prevederilor Legii nr. 31/1990 privind societățile comerciale, republicată, cu modificările ulterioare⁵.

¹ Conform art. 485 alin. (3) coroborat cu art. 136 alin. (2) din Legea nr. 95/2006, republicată.

² A se vedea art. 1 din O.G. nr. 124/1998 privind organizarea și funcționarea cabinetelor medicale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, denumită în continuare O.G. nr. 124/1998, republicată.

³ A se vedea art. 1 alin. (3) din O.G. nr. 124/1998, republicată.

⁴ A se vedea art. 16 din O.G. nr. 124/1998, republicată.

⁵ A se vedea art. 15 din O.G. nr. 124/1998, republicată.

- 2) activitățile de asistență stomatologică se desfășoară în proporție de peste 90% în sistem privat încă din anii '90 când au fost puse în circuitul medical cabinetele stomatologice fără niciun ajutor de la stat, în condițiile în care dotarea cu echipament și aparatură medicală specială (inclusiv achiziționarea spațiilor/locațiilor în care se exercită aceste activități) a fost și este extrem de costisitoare din punct de vedere financiar, iar exercitarea profesiei necesită o continuă și permanentă investiție în echipamente, aparatură și materiale stomatologice, educație medicală continuă și implicit deprinderea de tehnici și abordări eficiente și adaptate descoperirilor științifice, precum și achiziția de soluții informatice specializate performante;
- 3) activitatea cabinetelor stomatologice, în special a cabinetelor medicale individuale, se zbate să revină la normal, în condițiile în care acestea au fost afectate în mod direct de pandemia de COVID-19, fiind pe de o parte, singurele forme de exercitare a unei profesii din domeniul sănătății a căror activitate a fost suspendată⁶ la debutul acestei pandemii, iar pe de altă parte, activitatea acestora a fost ulterior drastic redusă și, în unele cazuri, încetată total, ca urmare a aplicării măsurilor de prevenire și limitare a răspândirii infecției cu coronavirusul SARS-CoV-2, concomitent cu suportarea unor costuri deosebite în vederea conformării cu regulile de disciplină sanitară stabilite de autoritățile cu atribuții în domeniu;
- 4) furnizarea de servicii de asistență stomatologică presupune o particularitate care nu este comună specialităților din domeniul Medicină și nici celorlalte profesii liberale care obțin venituri din activități independente, în sensul că, pe lângă activitatea efectivă a medicului stomatolog sunt implicate costuri deosebite cu materiale, echipamente și dispozitive medicale care influențează în mod semnificativ costul final al serviciilor și, pe cale de consecință, venitul brut obținut;
- 5) în zonele rurale/defavorizate sunt înființate extrem de puține cabinete stomatologice, majoritatea covârșitoare a acestora bazându-și existența pe relația contractuală cu CNAS, în condițiile în care:
 - a) patologia stomatologică cea mai gravă și evidentă se află preponderent în zonele rurale;
 - b) structura sistemului de asigurări de sănătate este una cu totul „originală” pentru stomatologie impunând plafonarea lunară a serviciilor de asistență stomatologică, mecanism de o concepție cu totul învechită și neancorată realităților prezentului, plafonul lunar fiind totodată cu totul subdimensionat față de nevoile reale ale pacienților, epuizându-se în primele 2-3 zile din luna calendaristică, ceea ce face ca finanțarea anuală în România să fie aproximativ echivalentul unui EURO/persoană.
- 6) exercitarea profesiei de medic stomatolog și furnizarea de servicii de asistență de specialitate presupune colaborarea cu o serie de profesioniști din domeniul sănătății angrenând costuri salariale și de prestare de servicii diverse suplimentare (medici stomatologi specialiști, medici specialiști, asistenți medicali, tehnicieni dentari etc.) care la rândul lor, afectează considerabil venitul brut obținut;
- 7) creșterea sarcinii fiscale impusă formelor de exercitare a profesiei este în măsură să afecteze, pe lângă medicii stomatologi ca furnizori de servicii medicale de specialitate, și societatea civilă, punând în același timp presiune inclusiv pe bugetul de stat, al autorităților publice locale și al pacienților, prin restrângerea accesului celor din urmă la serviciile de asistență stomatologică, creșterea costurilor finale decontate de autorități și erodarea și mai accentuată a stării de sănătate orală a populației, luând în considerare următoarele aspecte:

⁶ A se vedea art. 1 din O.M. nr. 2/2020 privind măsuri de prevenire a răspândirii COVID-19.

- a) România este statul membru al Uniunii Europene (UE) cu cea mai mare incidență a patologiei carioase, ocupând un rușinos ultim loc în cadrul UE, consecință a lipsei adoptării de programe și măsuri corespunzătoare în vederea sprijinirii și încurajării accesului la serviciile de asistență stomatologică;
 - b) prevalența și gravitatea cariei la copii (inclusiv indicele de carie) sunt crescute în România comparativ cu celelalte țări din Europa având implicații majore (somatice, psihice și sociale) pe termen scurt, mediu și lung asupra dezvoltării armonioase a aparatului dento-maxilar al copilului, adolescentului și viitorului adult;
 - c) potrivit raportului Organizației Mondiale a Sănătății, caria dentară reprezintă o problemă importantă de sănătate publică chiar și în țările în care prevalența acesteia este foarte mică, cu atât mai mult în țările din Europa de Est, la nivel mondial îngrijorând prin prognostic cancerul și infarctul miocardic, iar prin frecvență caria dentară și parodontopatiile (ambele în sfera de activitate a stomatologiei);
 - d) fondurile alocate serviciilor de asistență stomatologică în sistemul public al asigurărilor de sănătate sunt total insuficiente pentru a oferi asiguraților servicii în concordanță rezonabilă cu nevoile de îngrijiri specifice;
- 8) exercitarea profesiei de medic stomatolog presupune limitarea semnificativă a suplimentării veniturilor din desfășurarea multor altor activități, cazurile de incompatibilitate fiind prevăzute expres în Legea nr. 95/2006 republicată⁷, în condițiile în care medicii stomatologi exercită o profesie liberală, asumându-și răspunderea⁸ și suportând riscurile specifice, indiferent de modalitatea sau forma de exercitare a profesiei, aspect care subliniază, la rândul său, caracterul excesiv al eliminării plafonului din baza de calcul a contribuției de asigurări sociale de sănătate (CASS) în condițiile prevăzute de proiectul actului normativ, raportat la faptul că venitul brut cuprinde inclusiv costul materialelor, consumabilelor și al dispozitivelor medicale utilizate pentru furnizarea serviciilor de asistență stomatologică, fiind de notorietate faptul că acest tip de asistență medicală presupune costuri asociate extrem de ridicate față de alte specialități medicale și față de alte activități independente;
- 9) este necesară menținerea unui regim fiscal distinct aplicabil formelor de exercitare a profesiilor liberale față de exercitarea acestor profesii în regim salarial, inclusiv în vederea sprijinirii și încurajării dezvoltării motorului care stă la baza oricărei societăți moderne, în condițiile în care, prin măsurile incluse în proiectul actului normativ, se urmărește taxarea oarecum similară a exercitării independente a activităților specifice fiecărei profesii liberale cu cea salarială, în lipsa unor drepturi și măsuri de protecție similare.

Subliniem faptul că, în ceea ce privește nivelul CASS, deși baza de calcul a acestei contribuții este stabilită în mod diferit în funcție de sursa veniturilor obținute de contribuabil, acesta nu influențează tipurile de servicii de sănătate incluse în pachetul de servicii de bază reglementat la art. 230 din Legea nr. 95/2006, republicată, de H.G. nr. 521/2023 pentru aprobarea pachetelor de servicii și a Contractului-cadru care reglementează condițiile acordării

⁷ A se vedea art. 490 potrivit căruia exercitarea profesiei de medic stomatolog este incompatibilă cu: calitatea de angajat sau colaborator al unităților de producție ori distribuție de produse farmaceutice, materiale sanitare sau materiale de tehnică dentară, cu excepția activităților de prevenție de medicină dentară; exercitarea în calitate de medic stomatolog, în mod nemijlocit, de activități de producție, comerț sau prestări de servicii; orice ocupație de natură a aduce atingere demnității profesionale de medic stomatolog sau bunelor moravuri.

⁸ A se vedea art. 481 alin. (1) ultima teză din Legea nr. 95/2006, republicată, potrivit căruia „*Independența profesională conferă medicului stomatolog dreptul de inițiativă și decizie în exercitarea actului medical și deplina răspundere a acestuia.*”

asistenței medicale, a medicamentelor și a dispozitivelor medicale, în cadrul sistemului de asigurări sociale de sănătate și normele de aplicare ale acestora, aspect în măsură să evidențieze disproporția modalității de stabilire a cuantumului CASS în raport cu natura contraprestației, precum și o discriminare între tipurile de asigurați, așa cum s-a subliniat și la nivelul altor organisme și corpuri profesionale.

Totodată, apreciem că includerea societăților în cadrul cărora se desfășoară activități corespunzătoare codurilor CAEN 8623 - Activități de asistență stomatologică și 8690 - Alte activități referitoare la sănătatea umană în categoria microîntreprinderilor pentru care se datorează cotă de impozitare pe venituri de 3% este o măsură disproporționată, având în vedere argumentele menționate anterior, luând în considerare, pe lângă toate celelalte motive, și aspectul referitor la formarea venitului unui cabinet stomatologic, în condițiile în care o mare parte a venitului brut se datorează recuperării costurilor cu materialele, consumabilele, dispozitivele medicale inserate pacientului, precum și celor aferente colaborărilor cu diverși profesioniști din domeniul sănătății implicați în furnizarea serviciilor de asistență stomatologică (medici stomatologi specialiști, medici specialiști, asistenți medicali, tehnicieni dentari etc.).

În concluzie, asigurându-vă de cooperarea corpului profesional al medicilor stomatologi pentru adoptarea, implementarea și respectarea unui cadru legislativ care să asigure aplicarea unui regim fiscal adecvat profesiilor liberale, precum și sprijinirea și încurajarea dezvoltării furnizării de servicii de asistență stomatologică, inclusiv prin creșterea accesibilității populației la aceste servicii, vă rugăm să dispuneți măsurile necesare, în ceea ce privește stomatologia, în limita legii, pentru modificarea corespunzătoare a prevederilor proiectului menționat anterior.

Cu deosebită considerație,
Colegiul Medicilor Stomatologi din România

Prof. dr. Ecaterina Kovalson
Președinte

